

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

Frågor och svar från webinariet 7 februari 2024 om regeringsuppdraget ”Att främja en mer effektiv och enhetlig tillsyn enligt miljöbalken”

Fråga	Svar
Hur fungerar samarbetet mellan nationella miljötillsynsstrategin och de regionala miljösamverkansgrupperna? Behövs båda forumen?	Det finns idag inget sådant samarbete. Generellt bör olika forum kunna komplettera varandra, både de som är till för kommunernas miljökontor och andra som är inriktade på länsstyrelsen som tillsynsmyndighet. Det som togs upp på webinariet handlar om det forum för miljötillsynsstrategin som Naturvårdsverket har tillsammans med Jordbruksverket. Det forumet är avgränsat att bara gälla arbetet med tillsynsstrategin.
Angående kompetens: innebär detta att man tex kommer att kräva att nyanställd personal i framtiden ska ha utbildning från miljö- och hälsoskyddsprogrammet? Risk för kompetensförlust.	De kompetenskriterier vi föreslår ska införas i miljötillsynsförordningen riktar sig till tillsynsmyndigheten, och ska alltså uppfyllas på myndighetsnivå och inte på individnivå. Tillsynspersonalen kan alltså ha olika kompetenser för att komplettera varandra. Det bör vara möjligt att uppfylla kraven genom samverkan med andra tillsynsmyndigheter.
Vem tar ansvar för att det finns utbildningar för att utbilda nya miljö- och hälsoskyddsinspektörer?	Det är fortfarande universitet och högskolor som har huvudansvaret för utbildningarna. Inom regeringsuppdraget har vi träffat företrädare för akademien. Vi hoppas kunna ha en fortsatt dialog med dem även framöver.
Hur har ni tänkt säkerställa att kunskapskravet även gäller förtroendevalda politiker på kommunal nivå som ansvarar för att det finns tillräckligt med personal som kan utföra hela tillsynsuppdraget?	De förslag som lämnades i miljötillsynsutredningen och som vi skulle ta vidare i regeringsuppdraget avsåg personal som utför tillsyn.
Är det /kan det bli aktuellt med en skyddad titel för miljöinspektör som säkerställa genom utbildning och kompetens. Som en del i kompetenskraven?	En intressant tanke, men inte en fråga som har lyfts inom regeringsuppdraget.
Vikten av samverkan lyftes. Vem har ansvaret på sig för att samverkan ska växa fram på alla håll i landet? En samverkan som inkluderar alla inspektörer och tillsynsområden, i stora och små kommuner.	Ansvaret ligger på de enskilda tillsynsmyndigheterna. Det är de som avgör om och hur en samverkan kan ske.

Har Miljösamverkans vara eller inte ingått i utredningen? Om inte - varför?	Det är inte något som har ingått i regeringsuppdraget att utreda.
Fråga om samverkan! Har ni tittat på samverkan tex i Norrbotten där kommunerna ligger väldigt långt ifrån varandra?	Vi har inte tittat på samverkan inom något specifikt geografiskt område. Men i områden där det geografiska avståndet är stort går det också bra att samverka i tex ärenden som inte kräver platsbesök eller med juridisk kompetens.
Vilka "sanktionsmöjligheter" finns det när tillsynsmyndigheterna inte sköter tillsynen? Tex att kommunerna inte får resurser från sina politiker. Eller länsstyrelserna från regeringen.	Länsstyrelsen får förelägga en kommun som inte fullgör de skyldigheter som följer av kommunens tillsynsuppdrag att avhjälpa bristen.
Ni diskuterade utbildningar för nya inspektörer, men det är också viktigt med kompletterande utbildningar för yrkesverksam personal. Här har t.ex. KemI haft bra utbildningar. Kanske kunna bygga på moduler.	Fort- och vidareutbildningsplanen innehåller/kommer innehålla enbart utbildningar för yrkesverksamma.
Planerar ni att samarbeta med fler utbildningar än i Stockholm?	Kemikalieinspektioner samarbetar med flera olika universitet och högskolor på flera olika områden. Det är en ständigt pågående dialog som inte bara omfattar tillsynsfrågor. Samarbetet med Stockholms universitet när det gäller hälso- och miljöskyddsutbildningen är ett exempel på ett pågående samarbete, och vi utesluter inte att vi kan ha liknande samarbeten med andra utbildningsinstitutioner i framtiden. Det skall bli intressant och se om samarbetet leder till ökat intresse för utbildningen.
Kommer ni att göra en nationell tjänst för att rapportera köldmedierapporter? Det är en uppgift som tar mycket tid.	Vi vet att dessa förväntningar finns men det är viktigt att poängtera att det inte är en självklarhet att det är centrala myndigheter som ska tillhandahålla digitala e-tjänster. Vi är just nu i en utforskande fas när det gäller digitalisering av tillsyn och i detta inledande skede behövs det gemensamma ansträngningar. Vi behöver identifiera behoven, genom behovskartläggning och efter att vi har värderat behoven mot varandra kan vi landa i vad vi ska prioritera. Behovet av digitala tjänster för köldmedierapportering behöver alltså viktas mot andra digitaliseringsbehov. Det som vi centrala myndigheter kan bli bättre på här och nu är dock att vi i vår tillsynsvägledning även fångar det digitala perspektivet och tillhandahålla modeller som stödjer digitala arbetsätt.
Har ni diskuterat hur ökad grad av digitalisering och nya sätt att arbeta med tillsynsuppdraget också kan lösa kompetensutmaningen?	Ja frågan har absolut diskuterats och vi ser digitalisering som en självklar resurs när det gäller att stödja myndigheterna i tillsynsuppdraget. Digitala och automatiserade arbetsätt ser vi kan frigöra tillsynsresurser genom att minska den administrativa bördan så att mer tid kan läggas på kvalificerade tillsynsuppgifter. En AI har ju tex potentialen att kunna sammanställa beslutsunderlag men också att kunna fatta enklare beslut.

Har ni kontakt med Agronod (lantbrukets dataplattform) vad gäller datainsamling och datahantering från lantbruket?	Ja vi har haft dialog med dem och håller oss uppdaterade på arbetet med deras plattform för delning av lantbruksdata.
Tillsyn syftar ju någonstans till en bättre miljömålsuppfyllelse. Finns det något tänk om hur man tillgängliggör öppen data som utvecklas i snabb takt genom öppna data-lagen?	När det kommer till tillgängliggörandet av tillsynsdata så kommer vi att följa de nationella principerna för att tillgängliggöra information där princip 1 är Öppenhet som standard. Men med det sagt så ska även skyddsvärda och känsliga uppgifter skyddas och hanteras utifrån informations säkerhetsklassningar.
Med erfarenhet från livsmedel där vi ser att handläggarna får lägga mycket tid på att föra in uppgifter för rapportering i diariesystemet. Tid som tas från faktisk tillsyn. Är detta inte en försämring?	Tanken är naturligtvis inte att rapporteringen ska ta tid från tillsynen. I ett digitalt arbetsätt, där man tex använder digitala hjälpmedel och checklistor som stöd i bedömning och beslutsunderlag för tillsynen och där uppgifterna automatiskt överförs vidare till rapportering, bedömer vi inte ska bidra till något merarbete. Problemet med dubbelarbete uppkommer när vi skapar parallella system som inte pratar med varandra. Vi behöver skilja på digitalisering som skapar förutsättningar för effektiva arbetsätt och automation och digitisering då vi i princip bara har tagit copy-paste på ett analogt arbetsätt och lagt in det i ett digitalt verktyg exempelvis en checklista i pdf.